

Henki &

elämä

Valmiina, kohta soi Wagner!

Jyväskylän
seurakunnan
lehti

18.6.2020 ■ numero 11

Feissari
arvostaa
suoraa puhetta

► sivu 3

Television
särkyneet
enkelit

► sivut 6-7

Jeesuskin
oli järvi-
ihminen

► sivut 8-9

Pääkirjoitus

Luonnon alttarilla

Tänä keväänä metsä oli monelle kirkko.

Luonnosta etsittiin rauhaa ja läsnäoloa juuri siinä hetkessä. Metsässä pysähdyttiin pohtimaan kysymyksiä, jotka tänä keväänä olivat ehkä tavallistakin suurempia. Oma rauhan tyssijani löytyi tänä keväänä Tikkosken Sarpasta. Laavulta lähteneen luontopolun kuuluvimpia ääniä olivat puron solina ja kuusista putoavien käpyjen kop-sahdukset.

Luonnon rauhoittava ja stressiä vähentävä vaikutus on todennettu useissa tutkimuksissa. Ehkä tuorein väitös aiheesta valmistui Tampereen yliopistossa alkuvuodesta. Tutkimuksen mukaan luonnossa ulkoileminen paitsi laskee sydämen sykettä ja verenpainetta, se myös sai tutkimukseen osallistuneiden ajatukset kirkastumaan ja mielialan positiivisemmaksi. Muun muassa Jyväskylän yliopiston tutkimuksissa on aiemmin todennettu, että jo pelkästään puiden tai istutusten katseleminen voi auttaa taltuttamaan stressiä.

Kulunut kevät osoitti omalla tavallaan, kuinka luonnon rauha ja hengellinen elämä nivoutuvat yhteen kuin itsensä. Yhteys vaikuttaa jopa niin merkitykselliseltä, että yhdistämällä nämä kaksi asiaa saadaan enemmän kuin osiensa summa. Seurakuntien toiminnassa tämä näkyy kauniilla tavalla muun muassa retriiteissä. Ehkä juuri niitä moni jyvaskyläläinen kaipaisi järjestettäväksi vielä nykyistä enemmän? Jos näin on, toivottavasti kerrotte sen meille.

Oman, ehkä juuri tänä keväänä löytyneen, luontoyhteyden vaaliminen voi onneksi jatkua myös vaikka kotipihalla. Kesä tarjoaa siihen nyt kaikki mahdollisuudet.

Myös Henki & elämä vetäytyy kesälepoon ja ilmestyy seuraavan kerran elokuun lopussa. Elämänmakuisia ja täysillä elettyjä päiviä kaikille toivottaen.

Jonna Arola
Päätoimittaja

Yksi hetki

KUVA: SAMI SAARENPÄÄ

Anna Niemi leikki tyttärensä Enni Niemen kanssa torstaina 4.6. kello 10.20 Kuokkalan kirkon pihalla perheiden kesäpesässä. Vapaata ja ohjattua toimintaa Kuokkalan kesäpesässä joka torstai kello 9.30–11.30 kesä-heinäkuussa (ennakkoilmoittautuminen).

Kolme tärppiä tuleviin hetkiin

- 1 Yhteislauluilta Korpilahden kirkonmäellä, tapulin juurella ke 24.6. kello 18. Tilaisuudessa voi esittää toiveita Viisikielisestä ja viisikirjasta. Sateen sattuessa lauluilta on kirkossa.
- 2 Mitä soivat kirkonkellot? Näin kysytään kantelekonsernissa to 25.6. kello 18 Keltinmäen kirkossa. Konsertissa esiintyy suomalais-japanilainen kanteleduo Ni. Ohjelmamaksu 10 euroa.
- 3 Tikkosken kirkon alapihalla kokoonnutaan lähetysnuotio ympärille to 25.6. ja 30.7. kello 18. Illan aikana kuulumisia lähetyskentiltä, laulua ja yhdessäoloa.

Jyväskylän seurakunnan toimintaa avataan asteittain.

Sanottua

”Ei riitä, että kirkon diakonia tukee yhteiskunnan turvaverkkojen väliinpuotoajia. Meidän tehtävämme on myös puhua sen puolesta, että ne turvaverkot olisivat sellaisia, ettei kirkkoa tarvittaisi verkonpaikkaajan rooliin.”
Espoon piispa Kaisamari Hintikka, Kirkko ja kaupunki 5.6.2020

”Katekismus ja sen selitykset kristillisen opin ydinkohtiin ohjaavat taistelemaan itsekkyyttä vastaan, näkemään kaiken Jumalalta saatuna lahjana ja toimimaan niin, että radikaali rakkaus voisi levitä. Rima on todella korkealla. Sil-

ti sitä rimaa tulee tavoitella. Mutta se ei ole pelastuksen tai taivaspaikan ehto. Siihen tarvitaan vain Kristuksen työ ja armo.”
Kirkon lähetystyön keskuksen asiantuntija Elina Hellqvist Kasvokkain-blogi 7.6.2020

”Uskonto merkitsee minulle kulttuurista, hengellistä ja henkistä voimaa. Ja moraalista perustaa ja tukea – jotain sellaista.”
Sarjakuvataiteilija Ville Ranta, Anna-lehti 6.6.2020

”Kristillinen usko on aina näkyntä ja muuttanut maailmaa. Tä-

män muutoksen lähtökohta on lähimmäisen rakkaus, joka kohdistuu heikoimpaan, meille vastenmieliseen ja jopa viholliseen. Tämä toteutuu erityisesti diakonian kautta konkreettisenä auttamistyönä.”
Kirkkoherra Niilo Pesonen, Rauhan terveys 11.6.2020

”Kokoontuva ja digitaalinen toiminta käynnistyvät nyt ensimmäistä kertaa aidosti rinnakkain. Seurakuntalaiset ratkaisevat jaloillaan, minkälaiseksi koronan jälkeinen arki muodostuu.”
Päätoimittaja Markus Luukkonen, Kirkonseutu 6.6.2020

11/20

Kannessa: Sopraano Hannakaisa Nyrönen konserttoi Rajoilla Ensemblen kanssa Jyväskylän Kaupunginkirkossa elokuun alussa. Kuva: Petri Blomqvist

Päätoimittaja
Jonna Arola 040 535 1064
Toimitus
Heikki Impiö 050 303 3180
Sirpa Koivisto 040 703 0350
Elina Manninen 050 360 3459
Minna Palovaara 050 380 0612

Taitto Viestintä-Paprico Oy
Sähköposti
jklsrc.viestinta@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi
Osoite
Tellervonkatu 5
PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ

f jklsrc

@jyvaskylan_seurakunta

@Henkielama

henkielama

Hautausmaakierroksia myös tänä kesänä

Opastettuja kävelykierroksia järjestetään Jyväskylän Vanhalla hautausmaalla neljänä torstai-iltana heinäkuussa. Kansankynttilöitä ja kulttuurivaikuttajia -teemakierrokset ovat 9.7. ja 23.7. sekä Tehtailijoita ja kauppiaita -kierrokset 16.7. ja 30.7. Jokaiselle kierrokselle on varattu kaksi opasta. Ryhmien koko on enintään 25 kävijää opasta kohden.

Kävelykierroksille lähdetään Vanhan hautausmaan Tourukadun puoleiselta portilta kello 18. Viiden euron hintaisia lippuja voi ostaa netin kautta osoitteessa verkkokauppa.jyvaskyla.fi (visit-jyvaskyla-valilehti).

Kierroksen yhteydessä on mahdollisuus osallistua lyhyen musiikkihartauteen hautausmaan kappelissa klo 17.30 tai 19.30. Kappeliin mahtuu enintään 25 henkilöä/tilaisuus.

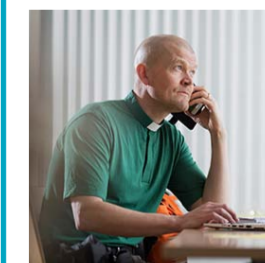
Korpilahden hautausmaan opastettu kävelykierto on 26.7. kello 14. Nykyisen hautausmaan Vanhan puolen hautoihin voi tutustua myös omaoimisesti mobiilioppaan avulla osoitteessa emuseo.fi/klhau-tausmaa.

Keltinmäen vaalista kerrotaan netissä

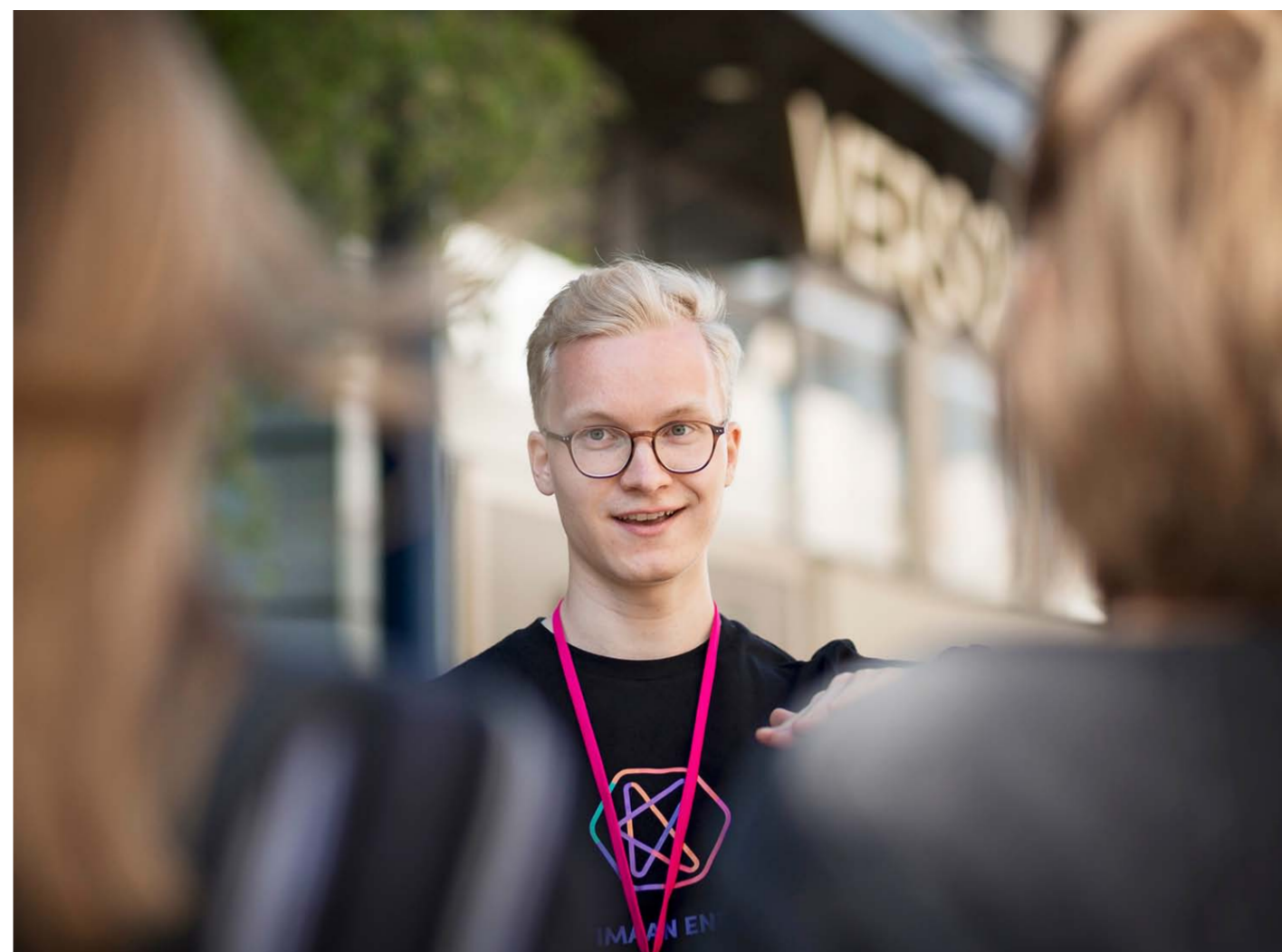
Keltinmäen aluekappalaisen vaalin tulos ei ehtinyt ratketa tämän lehden painoon mennessä. Valinnan tulos kerrotaan seurakunnan nettisivuilla jyvaskylanseurakunta.fi.

Saapas päivystää netissä

Palveluoperaatio Saapas päivystää poikkeusaikana netissä. osoitteessa www.saapas.fi. Chatin kautta voi keskustella luottamuksellisesti kaikista huolista ja murheista. NettiSaapas toimii myös Youtubessa, Instagramissa sekä Suomi24-sivustolla.

Jyväskylän seurakunnan lähimmäisen puhelin
041 730 3453
ma-su klo 8–20

Feissari Niklas Bärlund pysäyttää ja jututtaa ohikulkuevia Jyväskylän Kauppakadulla. Työ tuo hänelle rahan lisäksi tarkoitus ja rytmiä päivään.

Moro, pari asiaa sulle!

Nuori feissari pyrkii juttusille Kauppakadun vilinässä ja haluaa kertoa edullisesta sähkösopimustarjouksesta. Hän on 22-vuotias opiskelija Niklas Bärlund kesätyössään. Feissaus tarkoittaa rahankeräystä tai myyntityötä kasvokkain.

MINNA PALOVAARA teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Miltä tuntuu mennä juttelemaan kadulla vieraille ihmisille?

Tein jonkin aikaa samaa työtä puhelimesta. Täällä kasvotusten ihmisten käyttäytyvät paremmin. Aika moni kävelee silti nopeasti ohi ja katsoo muualle. Mitä enemmän lähestyn ihmisiä, sitä enemmän saan myyntitilaisuuksia. Kerron mielelläni asiastani ja voin rehellisesti seisoa kaiken puhumani takana.

Saitko työhösi koulutusta?

Meillä oli parin päivän mittainen koulutus, joka antoi valmiuksia puhelinmyyntiin ja feissaamiseen. Siitä oli todella hyötyä.

Miksi hakeuduit tähän työhön?

Opiskelijalle raha tulee tarpeeseen, mutta olisi kurjaa vain istua kotona ilman tekemistä. Työ tuo tarkoitus ja hyvää rytmiä päivään. Tässä hommassa saan myös mielenkiintoista kokemusta.

Olet opiskelija, mitä opiskelet?

Opiskelen Jyväskylän yliopistossa biologiaa, mutta tähtään lääkäriin ammattiin. Tänä vuonna olin hyvin lähellä sisäänpääsyä, mutta koronan vuoksi valintakoein-

tiö oli pienempi. Ensi vuonna uusi yritys.

Miksi haluat lääkäriksi?

Ihmisläheinen lääkäri ammatti tuntuu kutsuvammalta kuin tutkijan työ biologina. Näen sen parhaana vaihtoehtona itselleni, koska työllisyysnäkömät alalla ovat hyvät ja lääketiede kiinnostaa minua.

Miten korona vaikuttaa feissaamiseen?

Aloitimme ihmisten kohtaamisen kadulla varovaisesti kesäkuun alussa, kun rajoituksia alettiin purkaa. Emme mene lähelle ihmisiä vielä, ja tilannetta seurataan koko ajan. Muiden tahojen feissareita ei ole toistaiseksi näkynyt.

Mikä tässä työssä on parasta?

Jutteleminen ihmisten kanssa ja yhteisen aallonpituuden löytäminen on tosi kivaa. Kadulla työskennellessä tulee enemmän vuorovaikutusta ja hyvää rytmiä päivään. Tässä hommassa saan myös mielenkiintoista kokemusta.

Millainen on tavallinen työpäiväsi?

Tulen töihin kello 9.45 eli 15 minuuttia ennen työpäivän alkua. Vuoro kestää noin viiteen iltapäivä. Välissä pidetään pari taukoa.

Pidätkö erityisesti tietystä asiakastyypistä tai -ryhmästä?

Onhan naisia aina hauska naurattaa. Samalla heille on ehkä helpompaa myös myydä.

Mikä työssäsi tuntuu haastavalta?

Toisinaan tulee kielteistä palautetta, kukaan ei pysähdy juttelemaan eikä myyntiä synny pitkään aikaan. Silloin on tehtävä pääkopan kanssa töitä, ettei anna sen vaikuttaa. Onnistuminen ruokkii onnistumista ja tulosta tulee sen mukaisesti. Kierre alaspäin pitää vain katkaista jotenkin. Kadulla on helpompaa pitää mieliala korkealla verrattuna puhelintyöhön, koska ei toimita vain äänen varassa.

Miten toivoisit, että sinuun suhtaudutaan työssäsi?

Voisi pysähtyä kuulemaan, mitä minulla on tarjottavana. Arvostan myös suoraa puhetta. Kannattaa sanoa, jos ei kiinnosta tai jos on saanut paremman tarjouksen muualta. Emme ala tulkita rivien välejä, vaan puheeni jatkuu, kunnes saan selvän vastauksen.

Miltä kesätyösi jatko vaikuttaa?

Katsotaan miten työt menevät, syksyllä voisin jatkaa osa-aikaisena, jos siihen on aihetta. Teemme toi-

tä pääasiassa Kauppakadulla, mutta ehkä myös Kuokkalan torilla tai Lutakon satama-alueella.

Mitä muita kesäsuunnitelmia sinulla on?

Auringonpaisteella suuntaan rannalle pelaamaan rantalentistä. Väliillä käyn kotipuolella Porissa ja Yyterin rannalla.

Millainen kesäkaupunki Jyväskylällä on?

Tämä on ensimmäinen kokonainen kesäni täällä ja toistaiseksi näyttää hyvältä. Keskusta on mukavan kompakti. Tykkään kovasti.

Mitä Jyväskylästä puuttuu?

Yyteri puuttuu. Jyväsjärven rantaan olisi hyvä saada kunnan ranta-oleskelua varten.

Suosittelisitkö tätä työtä kavereillesi?

Suosittelen ainakin kokemuksen vuoksi kaikille, joille tämä työ kuulostaa haastavalta. Kannattaa mennä hieman epämuikavuusaluelle.

Saatko tunti- tai provisiopalkkaa?

Minulla on pohjalla tuntipalkka ja myynti lisää tuloja. Provisiomalli kannustaa tekemään tulosta.

Taulumäki avaa ovensa juhluvuonna

Kirkossa voi hiljentyä, tutustua arkki-tehtuuriin sekä tavata työntekijöitä.

SIRPA KOIVISTO teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Jyväskylän seurakunnan kirkkoihin voi tutustua myös tänä kesänä, vaikka virallinen tiekirkkokausi on Suomessa peruttu koronapandemian vuoksi.

Jyväskylän seurakunnan pääkirjko Taulumäen kirkko on jälleen avoinna yleisölle. 90-vuotisjuhluvuottaan viettävän kirkon ovet

Taulumäen kirkko on avoinna hiljentymistä ja tutustumista varten elokuun loppupuolelle asti. Vierailijoiden turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Suntuio Eija Lipsonen näyttää, miten pois käytöstä olevat penkkirivit merkitään.

asti. Kirkossa ei ole opastusta.

Myös Kaupunginkirkon pitkä historiaa juhlietaan tänä vuonna kirkon täyttäessä 140 vuotta. **L. I. Lindqvistin** suunnittelemaa kirkossa on vierailu keskiviikkoin, torstaisin ja perjantaisin kello 11–14. Kirkko on avoinna elokuun alkupuolelle

avautuvat juhannuksen jälkeen ja ovat avoinna elokuun loppupuolelle asti.

– Olemme työntekijöiden kanssa iloisia siitä, että voimme pitää ovet auki juhluvuoden kunniaksi myös tänä poikkeusaikana, Taulumäen kirkon suntuio **Eija Lipsonen** kertoo.

Arkkitehti **Elsi Borg** loi vuonna 1929 valmistuneesta kirkosta kokonaistaideteoksen lukuisine harjittuine yksityiskohtineen.

– Jo kirkkorakennus sinällään on nähtävyyks. Lisäksi kirkossa voi tutustua monen eri taitelijan teoksiin, Lipsonen kertoo.

Seurakunnan työntekijöitä on paikalla kirkon aukioloaikana keskustelua ja esittelyä varten. Kirkkotalaan on myös pystytetty rukouskivialttari itsenäistä hiljentymistä varten. Kirkon eteisessä on juhlanäyttely, jossa voi perehtyä lähemmin kirkon historiaan. Vierailijoiden turvallisuudesta huolehditaan erityisjärjestelyin.

Taulumäen kirkossa on messu sunnuntaisin klo 18. Heinä–elokuussa kirkossa kuullaan kolme Jyväskylän seurakunnan kesäkonsertisarjan konserttia. **Olli Mustonen** ja **Iiro Rantala** konsertoivat niin ikään Taulumäen kirkossa osana Jyväskylän Kesän ohjelmistoa.

asti. Kirkossa ei ole opastusta.

Kaupunginkirkon juhllisuuksiin kuuluu elokuun loppupuolella kuultava **Viimeinen Hoosianna** – 28 vuotta Kaupunginkirkon **urkurina** -kesäkonsertisarjan konsertti, jonka yhteydessä julkaistaan kirkon 140-vuotisjuhlahavirsi. Sen on säveltänyt konsertissa esiintyvä, Jyväskylän seurakunnan pitkäaikai-

nen kanttori **Risto Valtasaari** ja sanoittanut **Leena Ravantti**.

Korpilahden kirkko on kesällä avoinna torstaisin elokuun loppupuolelle asti. Alueurakunnan työntekijä on tavattavissa kirkossa. Muina aikoina kirkon opastuksesta voi sopia erikseen.

Säynätsalon kirkossa voi vieraila keskiviikkoin heinäkuun loppuun

asti. Kirkko on avoinna parin tunnin ajan hiljentymistä varten. Paikalla on aina työntekijä keskustelua ja kohtaamista varten.

Muut Jyväskylän seurakunnan kirkot ovat avoinna tilaisuuksien yhteydessä.

Mahdollisista muutoksista tiedotamme nettisivuillamme.

Tiesitkö?

Kirkkojen aukioloajat

- Taulumäen kirkko on avoinna 22.6.–24.8. ma–pe klo 12–16.
- Kaupunginkirkko on avoinna 3.6.–7.8. ke–pe klo 11–14.
- Korpilahden kirkko on avoinna torstaisin 31.8. asti klo 12–16.
- Säynätsalon kirkko on avoinna 24.6.–29.7. keskiviikkoin klo 13–15.
- Roihu Palokan kauppakeskuksessa on avoinna arkipäivisin klo 10–18 ja lauantaisin klo 10–16.
- Kuokkalan kirkko on avoinna pyydettäessä. Pyyntö Facebookin Kuokkalan kirkko-sivulle mielellään päivää ennen toivottua aukioloa.
- Seurakunnan muut kirkot ovat avoinna tilaisuuksien yhteydessä.
- Kipinä on suljettu 19.6.–2.8.

Hengissä

Jumalan mies valmistaa Herralle tietä

Mitä tässä tilanteessa tapahtuu?

Kaikki ihailevat pientä kahdeksan päivän ikäistä poikalasta. Poski on pehmeä, varpaat pienet. Naapurit, sukulaiset ja vanhemmat ovat kokoontuneet hänen ympärilleen. On suuri juhlapäivä, sillä Mooseksen lain mukaan jokainen juutalainen poikalapsi on ympärileikattava kahdeksan päivän ikäisenä Jumalan kanssa solmitun liiton merkiksi. Tänään hän saa myös nimen Johannes. Se on hepreaa ja tarkoittaa Jumala on armollinen. Herran käsi on hänen yllään.

Mitä Elisabet, lapsen äiti, mahtaa ajatella?

Ehkä tähän tapaan: ”Miten minua on kohdannut näin suuri onni! Herra on katsonut minun puoleeni ja päästänyt ihmisten halveksunnasta. Vielä vanhalla iällä Hän on antanut minun tulla raskaaksi ja synnyttää pojan. Tuossa hän nukkuu, Jumalan lahja. Samalla saan myös iloita ystäväni Marian puolesta. Häinkin odottaa lasta, jonka on tarkoitus syntyä kuuden kuukauden päästä tästä. Jumalan armo on tullut todeksi.”

Mitä ajattelet Sakariaan miettivän?

”Ylistetty olkoon Herra, joka olet armossasi katsonut kansasi puoleen ja valmistanut sille lunastuksen. Minä en ensiksi uskonut enkelin ilmoitusta, vaikka pappi olenkin. Mutta rukouksiini on vastattu ja olen saanut pojan, joka tuossa nukkuu. Hän on Jumalan mies, joka valmistaa Herralle tietä. Johannes kääntää katsemme armon suuntaan.”

Mistä tämä teksti kertoo meille tässä ajassa?

Me saamme yhdessä Elisabetin, Sakariaan, naapureiden ja sukulaisten kanssa käydä Jumalan armon äärelle. Se on raivattu meitä varten. Välillä se saa meidät epäilemään niin kuin Sakariaan, voiko näin oikeasti olla? Välillä se saa meidät ylistämään ja kiittämään, niin kuin Elisabetin. Toisinaan se saa meidät hämmennyksiin, niin kuin sukulaiset. Joskus myös pelottaa.

Kuitenkin Jumalan armo ja rakkaus ovat tässä. Saamme rohkeasti kohdata sen sellaisina kuin olemme.

Evankeliumi Luuk. 1: 57–66

”Elisabetin aika tuli, ja hän synnytti pojan. Kun naapurit ja sukulaiset kuulivat suuresta laupeudesta, jonka Herra oli hänelle osoittanut, he iloitsivat yhdessä hänen kanssaan. Kahdeksantena päivänä kokoonnuttiin ympärileikkaamaan lasta. Muut tahtoivat antaa hänelle isän mukaan nimeksi Sakarias, mutta hänen äitinsä sanoi: ”Ei, hänen nimekseen tulee Johannes.” Toiset sanoivat: ”Eihän sinun suvussasi ole ketään sen nimestä.” He kysyivät viittomalla isältä, minkä nimen hän tahtoi antaa lapselle. Sakarias pyysi kirjoitustaulun ja kirjoitti siihen: ”Hänen nimensä on Johannes.” Kaikki hämmästyivät. Samalla hetkellä Sakarias sai puhekykynsä takaisin, ja hän puhkesi ylistämään Jumalaa.

Sillä seudulla joutuivat kaikki pelon valtaan, ja näistä tapahtumista puhuttiin laajalti koko Juudean vuoriseudulla. Ne, jotka

Oppilaitospappi Johanna Tikkanen saarnaa Taulumäen kirkon sanajumalanpalveluksessa juhannuspäivänä 20.6. klo 18.

niistä kuulivat, painoivat kaiken mieleensä ja sanoivat: ”Mikähän tästä lapsesta tulee?” Sillä Herran käsi oli hänen yllään.”

Hannakaisa Nyrösen laulajanura alkoi klassisen musiikin parissa sattumalta, mutta on osoittautunut oikeaksi valinnaksi. Nyrösen on jo saavuttanut kansainvälistä menestystäkin, vaikka parhaimmat vuodet niin sanottuna Wagner-sopraanona ovat vasta edessä.

Vaativan Wagnerin tulkki

Kaupunginkirkossa elokuussa konsertoiva sopraano Hannakaisa Nyrösen työskentelee kohti maailman huippua – ja haluaa tuoda kulttuuria kotiseudulleen Keski-Suomen pohjoisosiin.

IIKKA HACKMAN teksti
PETRI BLOMQUIST kuva

– Olen ammatiltani oopperalaulaja, mutta kävin ensimmäisen kerän oopperassa vasta 15-vuotiaana. Omassa perheessäni kukaan ei laulanut tai harrastanut musiikkia sen kummempin. Siksi haluan nyt tehdä tämmöistä kulttuurityötä siellä, mistä olen lähtöisin. Missä tarjontaa ei ole.

Viitasaarelta kotoisin oleva sopraano **Hannakaisa Nyrönen**, 35, ei ole unohtanut kotiseutua. Päinvastoin. Hän on puheenjohtaja ja taiteellinen suunnittelija Rajoilla Ensemblessä, jonka perusajatukseksi on tuoda kulttuurielämyksiä Pohjoisen Keski-Suomen pikkukuntiin.

– Haluaisimme tarjota klassista musiikkia uudelle yleisölle. Kun menemme uudelle paikkakunnalle, järjestämme usein pop up -konsertin ruokakaupassa esityspäivänä. On ollut kiva nähdä niitä samoja kasvoja myöhemmin itse konsertissa.

Ehkä joku heistä löytää oopperan nuorempana kuin 15-vuotiaana.

Tänä vuonna Rajoilla Ensemblen kesäkiertueen oli tarkoitus koostua puoliiksi **Richard Wagnerin** tuo-

tannosta, mutta korona peruutti kiertueen. Nyt tuosta ohjelmistosta on koottu osa Nyrösen, viulisti **Kaisamari Hiltusen** ja pianisti **Laura Kivikosken** kesäkonsertteihin, joista yksi järjestetään Jyväskylän Kaupunginkirkossa osana seurakunnan kesäkonsertisarjaa.

– Idea Wagnerin soittamisesta viululle lähti vallitsevista olosuhteista, kun mittakaava on pidettävä pienenä. Lisäksi ohjelmassa on **Aarre Merikannon** laulumusiikkia, joka on sikäli harvinaista suomalaista yksinlaulukirjallisuutta, että siihen on kirjoitettu viulu mukaan, Nyrönen taustoittaa.

Haluaisimme tarjota klassista musiikkia uudelle yleisölle.

Jyväskylässä Nyrönen on monille tuttu kasvo joksikin, että hän on toiminut seurakunnan kesäkanttorina kahtena vuonna. Toisaalta kesän piti olla viimeinen, ja viime vuonna hän valmistautui kesän tuleviin tuotantoihinsa, muun muassa sittemmin voittamaansa

kansainväliseen Elizabeth Connell -laulukilpailuun.

Koronavirus kuitenkin muuttanut suunnitelmat. Oopperalaulajan osalta vaikutukset ovat kesän tapahtumakauden perumista kauaskantoisempia.

– Ooppera on niin valtava tuotanto. Vaikka rajoituksia yleisötahtumien osalta hiljalleen puretaan, oopperatuotantojen kohdalla voi helposti mennä vuosi ennen kuin palataan millään tavalla normaaliin.

Lomailua se ei kuitenkaan tarkoita, sillä oopperalaulaja on huippu-urheilija. Työ vaatii täydellistä omistautumista, eikä huippusuoritus näytösiltaan onnistu hetkellisellä skarppaamisella. Sitä rakennetaan pitkäjänteisesti harjoittelun, esiintymisen ja rutiinin kehittämisen kautta. Ja vuosien. Vuodet ovat etenkin Nyrösen äänityyppiä edustavan oopperalaulajan ystävä. Hän on niin sanottu Wagner-sopraano tai dramaattinen sopraano.

– Tässä maailman menossa, missä aina vaaditaan, että asiat tapahtuvat nopeasti ja nuorena pitää olla valmis, tämä on sellainen saareke, jossa mennään toisinpäin. Äänisen tuleviin tuotantoihinsa, muun muassa sittemmin voittamaansa

Nyrösen laulajanura alkoi tavallaan sattumalta. Hän innostui laulamisenä lapsena ja lauloi alkuun kevyempää musiikkia, kuten useimmat. Yläasteikästä hän lauloi Kiuruvedellä Vihreät niityt -tapahtumassa, jossa musiikkineuvos **Lasse Lintala** bongasi hänen lahjakkuutensa. Hän houkutteli Nyrösen Seinäjoelle vaimonsa **Helena Porkka-Lintalan** opetukseen.

– Minut yllätti, että se olikin klassista laulua, mitä opiskeltiin. Se oli niin erilaista mihin oli tottunut, mutta minä innostuin.

Laulunopetus vei Nyrösen Seinäjoelle, myöhemmin Sibelius-Akatemian Helsinkiin. Siellä hän on suorittanut kaksikin musiikin maisterin tutkintoa, ensin kirkkomusiikin ja sitten oopperalaulun koulutusohjelmasta. Sattumalta alkanut tie näyttää varsin määrätietoiselta.

– Voi kai sen niinkin nähdä. Olen aika vaativa itseäni kohtaan, ja usein saan muistuttaa itseäni, että kaikki ajallaan. Että tekee oikeita asioita, on asettanut tavoitteet ja työskentelee niiden kanssa. Se on se arvokas juttu, Nyrönen sanoo.

Tiesitkö?

Jyväskylän seurakunnan kesäkonsertit 2020

- Jyväskylän seurakunta järjestää kesäkonserttien sarjan Jyväskylän Kaupunginkirkossa ja Taulumäen kirkossa. Osa konserteista on kuunneltavissa myös verkossa.
- Konsertit järjestetään tiistai-iltoina 28.7.–25.8.
- Taulumäen kirkkoon mahtuu enintään 150 henkilöä konserttia kohden, Kaupunginkirkkoon 100 henkilöä.
- Lippujen hinnat ovat 15/10/5 euroa ja ne myydään ovelta konserttipäivänä klo 17.30 alkaen. Yleisö ohjataan mahdollisuuksien mukaan istumaan joka toiselle penkkiriville.
- Lisätietoja konserttisarjan Facebook-sivuilla: www.facebook.com/Kesakonsertit/.

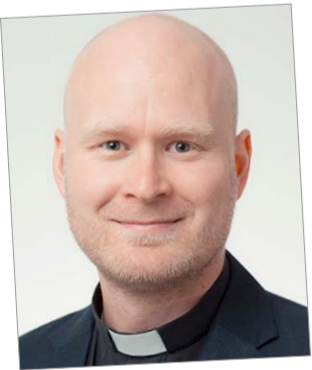
Ruutupappi on ikkuna taivaskanaville

Viime kuukausina pappeja on näkynyt ruudussa enemmän kuin koskaan. Korona sulki kirkkojen ovet, mutta avasi digiyhteydet ja toi papin laitteiden kautta omaan olohuoneeseen. Ruudulla eivät ole tällä kertaa pomppineet sketsihahmot, vaikka omat hokemansa taitaa joka papilta löytyäkin. Emme ole pappeina olleet ruuduilla myöskään ratkaisemassa arvoituksia, joskin jumalanpalvelusten striimaukset ja kuvaukset veivät äkkiä uusiin ja kiperiinkin tilanteisiin.

Mysteerien äärellä oleminen ei ole papeille vierasta. Jumala ja muut uskon salaisuudet ovat papin ydinasiamista. Nyt sen oivaksi välineeksi papit löysivät somekanavat ja tv-ruudut. Oli jo aikakin, sillä televisio oli löytänyt papit jo aiemmin.

Tv-hahmona pappi tuo sarjaan jonkin ulottuvuuden lisää. Ehkä kysymyksen oikeasta ja väärästä, ehkä aavistuksen armosta. Ehkä katsoja kiinnostuu pappishahmon kautta johonkin ikiaikaiseen, tuttuun ja turvalliseen tai tulee kosketuksiin oman hengellisyytensä kanssa. Kenties papin hahmo tarjoaa myös mahdollisuuden tarkastella hyvällä kritiikillä kirkkoa ja yhteisöllisyyttä tässä ajassa. Joka tapauksessa ruudulla ollessaan pappi toimii itsekin ruutuna tai ikkunana jonkin taivaskanaville, joiden ohjelmapäällikköä pappi lopulta edustaa ja jonka viestiä hänen tehtävänsä on eri keinoin välittää.

Parhaimmillaan televisio näyttää myös papin inhimillisyyden. Kuvattessaan, kuinka pappikin sotkee asioitaan ja tarvitsee apua, tai esittäessään sketsejä papeista teletappiasuissa, voi se madaltaa aikojen saatossa rakennettua jalustaa papin alta. Ymmärretään toivottavasti, kuinka pappikin on ihan tavallinen ihminen, jonka kanssa voi puhua ihan tavallisista asioista, kuten vaikkapa tv-ohjelmista. Siksi on positiivista ja tärkeää, että pappi mahtuu mukaan käsikirjoitukseen. Se kertoo siitä, ettei uskon tai hengellisten kysymysten paikka ole kadonnut. Uskon mysteeri kiinnostaa yhä, ja tässä roolissa pappi on kelpo tulkki ja salapoliisi, ihmisenä ihmisten rinnalla, ruudun takana tai jopa ihan livenä.

Ville Tikkanen
seurakuntapastori
Jyväskylän seurakunta

Tänään rukoilen

Kiitos kesästä

Kiitos kesästä raskaan koronakevään jälkeen: auringonpaisteesta, lomapäivistä, leivosta ja hetken huolettomuudesta. Olen kiitollinen kaikesta siitä hyvästä, jonka olet minulle antanut.

Isä Brown ja hänen laumansa -sarjaa on esitetty Ylellä vuodesta 2013 alkaen.

Pappi on televisiossa tuttu ja turvallinen hahmo

Papin roolin kautta on mahdollista pohtia monia perimmäisiä kysymyksiä.

JUHANA UNKURI teksti
YLEN KUVAPALVELU kuvat

Viime vuosina pappeja on nähty lukuisissa ulkomaisissa tv-sarjoissa. Suomessakin esitettyjä pappissarjoja ovat muun muassa *Isä Matteon tutkimuksia*, *Isä Brown ja hänen laumansa*, *Huuto syvyydestä*, *Grantchester*, *Särkynyt enkeli* ja *Panta kaulassa*.

– Mutu-tuntumani on, että pappi on tällä hetkellä tv-sarjojen päähenkilöiden toiseksi yleisin ammatti heti poliisin jälkeen. Osassa pappissarjoistahan selvitetään rikoksia, ja pappi on samaan aikaan rikostutkijan roolissa, käsikirjoittaja, pastori **Veli-Pekka Hänninen** toteaa.

Hännisen mukaan karkeasti jaoteltuna pappissarjoja on kahdenlaisia: draamoja ja komedioita. Draamoissa pappi on kohtaamassa erilaisia perimmäisiä kysymyksiä: mikä on elämän tarkoitus, mitä on olla ihmi-

nen ja mikä on ihmisen suhde Jumalaan.

– Pappishahmon kautta on hyvä mahdollisuus pohtia myös oikeaa ja väärää. Hahmona pappi tuo draamoihin vahvan inhimillisen ulottuvuuden.

Rikosdraamoissa pappi ei tutki vain rikosta, vaan myös rikosentekijää.

Hännisen mukaan pappi tarjoaa myös komediaan paljon mahdollisuuksia.

– Varsinkin komediaan voi liittää Paavalin ajatuksen aarteesta savastioissa. Pappi kuvattaessa puhutaan pienistä ihmisistä, jotka ovat suurella asialla. Korkeitten eettisten periaatteiden noudattaminen ei ole papille sen helpompaa kuin niille, joille hän saarnaa. Tähän voi liittää myös tekopyhyttä.

Hän uskoo, että katsojan näkökulmasta pappishahmot tuovat sarjoihin myös tuttuuden, turvallisuuden ja idyllisyyden tuntoa.

Crantchester-sarjassa James Norton esittävä anglikaanipappi Sidney Chambersia.

Isä Matteon tutkimuksia -sarjaa on tehty Italiassa 11 tuotantokautta vuodesta 2000 lähtien.

Erkki Siltolan esittämällä rovastilla on tärkeä rooli Tankki täyteen -komediasarjassa.

Pappissarjoista Hänniseen on tehnyt vaikutuksen erityisesti **Jimmy McGovernin** luoma *Särkynyt enkeli*. Brittiläinen draamasarja kertoo katolisesta papista **Isä Michael Kerriganista (Sean Bean)**, joka yrittää auttaa seurakuntalaisiaan parhaansa mukaan ja korjata sitä, mikä on mennyt heissä rikki. Myös Kerriganilla on omat menneisyyden haavansa.

– Tuossa sarjassa mennään syvälle ihmisten kipeisiin ongelmiin. Isä Michael ei ole kutsukumuksessaan ylevä, vaan se on hänelle taistelua. Särkynyt enkeli on raastava, mutta hieno draamakuvaus.

Pappissarjoista Hännisen toinen suosikki on niin ikään brittiläinen *Panta kaulassa*. Pääosanestittäjä **Tom Hollandin** ja **James Woodin** luomassa komediasarjassa kuvataan epäsovinnaista anglikaanipappi Adam Smallbonea. Hännisen mukaan *Panta kaulassa* on karhealla tavalla hauska sarja, jossa

osutaan monesti myös oleellisten elämänkysymysten ytimeen.

– Smallbonella on laaja sydän ja vilpittönty uskoa, mutta hänen elämässään moni asia on vähän retuperällä. Hahmo on yhtä hämillään kuin tämän päivän kirkko. Hyvään pyritään, mutta välillä maailma panee eteen liian isoja esteitä.

Ulkomaisissa – ainakin Suomeen asti tulleissa – sarjoissa on kuvattu miespappeja. Käytännössä tähän vaikuttaa se, että monissa kirkkokunnissa nainen ei voi toimia pappina. Kotimaisten tuotantojen osalta naispappeja on kuvattu ainakin *Pieni pala Jumalaa* ja *Kotikatu* -draamasarjoissa. Muita pappishahmoja sisältäneitä viime vuosikymmenten suomalaisia sarjoja ovat ainakin *Juulian totuudet* ja *Tankki täyteen*. *Salatut elämät* -saippuasarjassakin on nähty pappishenkilö. Hahmo on ollut kuitenkin viit-

Tv-sarjojen pappeja

Isä Matteon tutkimuksia

Enrico Oldoinin luoma italialainen jännityssarja kertoo katolisesta papista **Isä Matteosta (Terence Hill)**. Komediallisiin piirteitä sisältävässä sarjassa **Isä Matteo** ratkaisee seurakuntalaisia kohdanneita rikosjutuja **Umbriassa**. Hän pääsee niin hyvien kuin pahojen ihmisten lähelle – apunaan hymy, oveluus, aitous.

Isä Brown ja hänen laumansa

Humoristinen draamasarja kertoo brittiläisen **Kemblefordin** seurakunnan katolisesta papista, joka on tiiviini kyläyhteisön tukipilari. Sivutoimenaan **isä Brown (Mark Williams)** ratkoo rikoksia. Sarja perustuu **G. K. Chestertonin** novelleihin.

Huuto syvyydestä

Tanskalainen pappisperhedraama uskosta ja epäuskosta. Sarjassa käsitellään myös uskonnon merkitystä tanskalaisessa nyky-yhteiskunnassa. Sarjan takana on **Adam Price**, joka on luonut myös *Vallan linnake* -draamasarjan. Päähenkilö **Johannesta** näyttelevä **Lars Mikkelsen** on kertonut *The Guardianin* haastattelussa liittyneensä sarjan teon myötä kirkkoon.

Grantchester

1950-luvulle sijoittuvassa rikosdraamasarjassa nuori anglikaanipappi **Sidney Chambers (James Norton)** ratkoo rikoksia yhdessä paikallispoliisin kanssa pienessä **Grantchesterin** kylässä. Brittitarja pohjautuu **James Runcien** rikosromaneihin.

Panta kaulassa

Tilannekomediasarja, jossa epäsovinnainen maalaispappi **Adam Smallbone** siirtyy **Itä-Lontoossa** sijaitsevan anglikaaniseurakunnan pastoriksi. Sosiaalisesti haastava seurakunta on hiipumaan päin ja **Smallbonen** yksityiselämässä riittää hulinaa. Sarjan on luonut pääosanestittäjä **Tom Hollander** yhdessä **James Woodin** kanssa.

Särkynyt enkeli

Jimmy McGovernin käsikirjoittama draamasarja kertoo katolisesta papista **isä**

Michael Kerriganista (Sean Bean), joka yrittää auttaa seurakuntalaisiaan parhaansa mukaan ja korjata sitä, mikä on mennyt heissä rikki. Pastorilla on omat menneisyyden haavansa. Sarjassa on realistista yhteiskunnallista otetta.

Pieni pala Jumalaa

Peter Lindholmin ohjaamassa ja käsikirjoittamassa neliosaisessa *Pieni pala Jumalaa* -draamasarjassa kerrotaan **Lilli Koposesta (Marjaana Maijala)**. Nuori pappi työskentelee itähelsinkiläisessä seurakunnassa. Pappi on **Koposelle** vahvasti kutsumusammatti. Työssään hän kohtaa muun muassa vanhoillisia asenteita ja seurakuntalaisten sosiaalisia ongelmia.

Juulian totuudet

JP Siilin ohjaaman ja käsikirjoittaman kolmiosaisen draamasarjan päähenkilö on 16-vuotias **Juulia (Mervi Takatalo)**. Sarja kertoo **Juulian** kapinasta ja totuuksista sekä niiden törmäämisestä todellisuuden ja aikuisten maailman kanssa. **Juulia** käy pastori **Pertsun (Martti Syrjä)** kanssa keskusteluja elämän syvistä kysymyksistä.

Kotikatu

Hannu Kahakorven luomassa pitkäaikaisessa draamasarjassa seurataan useiden helsinkiläisperheiden elämää ja sarjassa on muutenkin laaja henkilögalleria. **Tuija Kangasharjulla (Laura Malmivaara)** on pitkäaikaan tärkeä rooli yhteisön lähimmäisenä. Sarjassa kuvataan muun muassa **Mäkimaan** perheen elämää. Perheen poika, **Janne Mäkimaa (Misa Nirhamo)** toimii jonkin aikaa myös pappina.

Tankki täyteen

Neil Hardwickin ja **Jussi Tuomisen** luoman komediasarjan keskipisteinä on **Vilénin** perheen omistama huoltoasema, jonka yhteydessä heillä on myös baari. Asiakkaita ei juuri käy, koska uudelta ohikulkutieltä ei ole enää pääsyä huoltamolle. Yksi sarjan keskeisistä sivuhahmoista on **Erkki Siltolan** näyttelemä paikallinen rovasti, sympaattinen hengen mies.

teellisempi, eikä varsinaisen pappiskuvaus.

Pappishahmo on ollut esillä myös muutamissa **Veli-Pekka Hännisen** omista käsikirjoituksissa, lähinnä elokuvapuolella (muun muassa *Pieni pyhiinvaellus*). Lisäksi hän oli käsikirjoittamassa *Kotikatu*-sarjaa sen myöhäisemmällä tuotantokausilla.

” Pappeja kuvattaessa puhutaan pienistä ihmisistä, jotka ovat suurella asialla.

– Itse en tosin *Kotikadulle* pappishahmoja tuonut, vaan ne tulivat minulle perintönä sarjan aiemmilta tekijöiltä.

Joissain sarjoissa pappi on jaksossa tai muutamassa nähtävä sivuhenkilö. Hänninen toteaa, että vierailijana pappi on helposti aukeava hahmo, koska ammatti on katsojille tuttu.

– Pappi on ylipäätään roolihaamo, jota on aika helppo kuvata kliseisesti. On kuitenkin hedelmällisempää rakentaa papista kolmiulotteinen hahmo, eikä rakentaa sitä vain jonkin ennakkokäsityksen pohjalta.

Hänninen korostaa, että eri roolihaamoja luodessaan käsikirjoittajan kannattaa tehdä taustatyönsä hyvin.

– Katsoja haluaa nähdä jotain uutta, ja sukeltaa maailmaan, jossa hän ei ole ennen ollut. Samalla katsoja haluaa tunnistaa roolihaamon ja nähdä niistä myös oman ihmisyhteyden. Kyllähän me kaikki olemme loppujen lopuksi aika samanlaisia.

Ekoteologi Pauliina Kainulainen sanoo, että länsimaisesta kulttuurista on kadonnut pysähtymisen kaava. "Koronaviruksen myötä tuli aika rajua pysähdys meille kaikille. Se voi olla koko ihmiskunnalle myös suuri mahdollisuus miettiä, mikä elämässä on olennaista."

Vuodenaikojen puolustaja

Ekoteologi Pauliina Kainulainen haluaa vahvistaa kotoperäistä hengellisyyttä, jossa hiljaisen rukouksen paikkoja voivat olla myös sauna tai marjametsä.

ELINA MANNINEN teksti
JOHANNES WIEHN kuva

Aluksi tärkeimmät: aamu on sateisen yön jälkeen aurinkoinen, omenapuu ja herukkapensasat kukkivat, puutarhasta kuuluu luopaavaa pöriä.

– Pölyttäjä ei ole hirveästi tänä keväänä näkynyt, mutta kyllä täällä muutama pöriäinen on hommissa, raportoi Enonkosken luostariyhteisön pappi Pauliina Kainulainen tyytyväisenä luostarin linnunlauluselta pihalta.

Kainulainen on työskennellyt Enonkosken Ihamaniemellä sijaitsevassa luterilaisessa luostarissa vuodesta 2018. Luostarissa ei ole pysyvää asuinyhteisöä, vaan se ottaa vastaan vierailijoita eri pituisiksi ajoiksi, retiritteihin ja talkoolaisiksi.

– Tai muuten vain käymään, lyhyestikin. Tänne tulijat ovat usein vaeltajia, hengellisiä etsijöitä, joissa on herännyt syvyyden ja sisäisen matkan kulkemisen kaipuu. Siihen he hakevat eri tavoin tukea, Kainulainen kertoo.

Mutta palataan vielä pöriäisiin. Viime vuosikymmeninä romahtanut pölyttäjähyönteisten määrä on yksi esimerkki maailmanlaajuisesta ekosysteemien luhistumisesta, joka myös Kainulaista murehdyttää.

” Moneen ongelman perusuuri on pelko siitä, mitä muut ajattelevat.

Metsien ja järvien maisemissa Pohjois-Savossa varttunut Kainulainen piti luontoa jo lapsena pyhänä. Käsitys ei ole aikuisena muuttunut, ja nykyään hänet tunnetaan yhtenä Suomen keskeisimpänä ekoteologisena ajattelijana.

– Ekoteologiassa ollaan valmiita näkemään myös kristinuskon varjoja. Sitä, kuinka kristillinen usko on osaltaan vaikuttanut tähän luonnosta vieraantumiseen, jos-

ta kärsimme. Toinen hyvin tärkeä puoli on se, mitä myönteistä perinteestämme ja uskostamme löytyy, sellaista mikä voi auttaa meitä parantamaan nyrjähtäneen luontosuhteemme.

Kainulainen on itse ollut pitkään kiinnostunut erityisesti ”syvän hengellisyyden” merkityksestä.

– Ajattelen, että pysyvät muutokset kohti yksinkertaisempaa, kohtuullisempaa ja toivottavasti myös onnellisempaa elämää lähtevät ihmisen mielen ja sydämen syvältä. Mielenmuutos, sehän oli myös Jeesuksen julistuksen ydintä.

Vaikka luomakunnan tila on onneton, Kainulainen ei mielellään astu moraalien alueille.

– Sillekin on paikkansa, mutta mielenmuutos on laajempi juttu. Siinä kysymys kuuluu, kuinka ihmisen mieli voi vapautua vaikkapa pelkoihin ja huoliin kätkeymisen. Moneen ongelman perusuuri on pelko siitä, mitä muut ajattelevat.

Kainulaisen näkemys mielenmuutoksesta kulkee syvällä kristillisen mystiikan traditiiossa.

– Hiljainen rukous sekä mielenmuutos ymmärrettynä tienä kohti sisäistä vapautta ovat mielestäni hienoja mahdollisuuksia, varsinkin tässä meidän ajassa. Jos ihminen kaipaa uudistumista, tukena on vuosituhantien sisäisen tien perinne. Sitä ei ehkä aina tiedetä, hän pohtii.

Hiljaisella rukouksella on Kainulaisen mukaan usein suora yhteys myös käytännön tekoihin.

– Se ei ole vain mukavaa filistelyä tuohuksen valossa. Hiljaisuudessa ihminen johdatetaan toimintaan, mikä se asia sitten kellekin on. Hiljainen rukous, elämän erilaiset valinnat ja kamppailu oikeudenmukaisemman maailman puolesta kulkevat käsi kädessä.

Jos tuohuksesi ovat lopussa ja matka luostariin liian pitkä, eipä hätää. Kainulainen ajattelee, että myös monissa aivan tutuissa toimissa voi hyvin hiljentyä ja kokea syvää hengellisyyttä.

Kirjoissaan hän on hahmotellut suoma-

laiseen elämäntyyliin sopivaa teologiaa, joka ammentaa vanhasta, suomalais-ugrilaisesta maailmankatsomuksesta. Siihen liittyvät vahvasti muun muassa ihmisen kokonaisvaltaisuus ja luontosuhde.

– Esimerkiksi marjametsässä vaeltelu ja saunominen ovat minulle, ja lukemattomille muille suomalaisille, tuttuja hiljentymisen paikkoja ja yhteyksiä ikivanhaan sielunkerrostumaamme. Monelle myös kalastus tai pilkkiminen kevätjäällä, jossa istutaan tunteita hiljaa, ovat selvästi tällaisia kotoperäisiä mietiskelyn muotoja, hän nauraa.

” Evankeliumeista käy muutenkin ilmi, että Jeesus hakeutui usein luontoon.

– Minusta me suomalaiset olemme pohjimmiltaan vähän erilaisia eurooppalaisia. Länsimaisessa filosofissa keskitytään yleensä vahvasti mieleen ja järkeen. ”Ajattelen, olen siis olemassa”. Kotoperäinen ajattelumme on kokonaisempaa.

Kainulainen myöntää, että avara pohdiskelu on johtanut teologian ajoittain myös kirkkoa ja kristinuskoa koskeviin kriiseihin. Yksi keskeinen syy, miksi hän pitää edelleen kirkosta kiinni, liittyy juuri kristillisen mystiikan kiehtovaan ja merkittävään syväuomaan.

– Ja miksi sitten kristinuskoo? Jeesuksen persoona on minulle vain niin ohittamattoman tärkeä. Löydän hänen elämästään ja opetuksistaan aina uutta.

Viimeisimmän kirjansa kirjoitusprosessin myötä Kainulainen kertoo ajatelleensa Jeesusta erityisesti viisauksiperinteen ja kokonaisvaltaisen rukouksen opettajana. Lisäksi, Kainulainen uskoo, myös Jeesus oli järvi-ihminen.

– Hän selvästikin rakasti Genesaretinjärveä ja sen kauneutta! Evankeliumeista käy muutenkin ilmi, että Jeesus hakeutui usein luontoon, joko kohtaamaan ihmisiä tai yk-

sin hiljentymään. Se ainakin on monille suomalaisille tuttua.

Kurjet huutavat jossakin kaukana ja Kainulainen pysähtyy kuuntelemaan. Luostarissa on vielä hiljaista, mutta kesäkauden toimintaa ollaan aution koronakevään jälkeen jo vähitellen aloittelemassa.

Kainulainen kertoo kokeneensa alkavan kesän erityisen vaikuttavana, kenties juuri erikoisen kevään vuoksi.

– Vaikka onhan tämä muutenkin aina ihmeellinen vuodenaika, kun kaikki on niin uutta ja tuoretta. Kesä on runsas aika nähdä kauneutta, hän toteaa.

– Mutta ei minulla ole yhtä suosikkivuodenaikaa ylitse muiden. Nautin tästä draamattisesta vaihtelusta ja suren jos se menetetään. Toistaiseksi meillä kuitenkin on kaikki erilaiset vuodenaikat rikkautena – ja kaikki mitä yritän ekoteologian saralla tehdä, on kamppailua sen puolesta, että niin olisi jatkossakin.

Tiesitkö?

Enonkosken luostariyhteisö

– Vuonna 1994 perustettu Enonkosken luostari on Enonkoskella Ihamaniemen kylässä sijaitseva evankelis-luterilainen luostari ja Enonkosken luterilaisen luostariyhteisön keskuspaikka. Se toimii Mikkelin hiippakunnan alaisuudessa ja yhteistyössä Enonkosken kappeliseurakunnan kanssa. Luostariyhteisöä määrittää hiljaisuus ja yksinkertainen elämäntapa, mutta luostarissa ei ole perinteisiä sääntöjä, kuten katolisissa ja ortodoksisissa luostareissa.

– Katso lisää: luostariyhteisö.fi

Uskonnolliset kysymykset ovat nykykirjallisuudessa aiempaa vähemmän esillä.

Lomalukemista

Tietokirjailija Jari Olavi Hiltusen lukuvinkit kesäksi

- Fjodor Dostojevski: Karamazovin veljekset
- Leo Tolstoi: Tunnustuksia
- François Rabelais: Pantagruel
- Mika Waltari: Feliks Onnellinen
- C. S. Lewis: Paholaisen kirjeopisto
- J. R. R. Tolkien: Kirjeet

Matka universumin rajamaille

Kristillisyyttä ei arvosteta suomalaisessa kirjallisuudessa entiseen tapaan, mutta havainnollisesti käsitelty kristillinen aihe kiinnostaa suomalaislukijoita edelleen, tietokirjailija Jari Olavi Hiltunen sanoo.

JUHANA UNKURI teksti
PIXABAY kuvat

Kulttuurijournalisti, tietokirjailija **Jari Olavi Hiltusen** mukaan kristillinen kaunokirjallisuus versoaa kristillisestä katsomuksesta käsin.

– Jokaisessa kaunokirjassa on universumi eli tarinamaailma, jonka rajat ovat lukijalle hyvin tärkeitä. Kristillisen kaunokirjan tarinamaailma sisältää hengellisen ulottuvuuden: Jumalan, synnin, enkelit, kirkon, pelastuskokemuksen tai kristillisiä henkilöitä.

Uskonnosta irroutautuminen on vahvistunut varsinkin monissa länsimaissa toisen maailmansodan jälkeen. Uskonnolliset kysymyk-

set ovat aiempaa vähemmän esillä. Tämä näkyy myös maailmankirjallisuudessa.

– *Raamattu* ei ole enää kovin tuttu ihmisille esimerkiksi Euroopassa, joten myöskään siihen liittyvät aiheet eivät ole nykylukijoille läheisiä. Ne ovat korvautuneet muilla, kevyemmällä aiheilla.

Hiltunen julkaisi äskettäin *Romuloksen sielu* -kirjan, jossa hän käsittelee viidentoista klassikkokirjailijan tuotantoa ja elämänopeuksia. Esillä ovat muun muassa 1500-luvulla kirjoittanut ranskalainen **François Rabelais** ja 1800-luvulla kirjoittanut venäläinen **Fjodor Dostojevski**.

– Molemmilla oli hyvin kristillinen elämäntavotus. Heidän tapansa tehdä kaunokirjallisuutta kristilliseltä pohjalta olivat kuitenkin vastakkaiset: Dostojevski kirjoitti uskovaista ihmisistä psykologista realismia ja Rabelais taas räväkkää parodiaa.

– Molempien tarkoitus ja kirjailijan eetos oli kuitenkin sama: osoittaa kristinuskon merkitys ihmisen elämän, elämänlaadun ja kuoleman kannalta.

Hiltunen toteaa venäläisen kirjallisuushistorian olevan kristillisyyden näkökulmasta erityisen kiinnostavaa.

Hänen mukaansa 1800-luvulla venäläinen kirjailija ei saanut koti-

maassaan arvostusta, ellei hän käsitellyt syvällisesti uskonnollisia aiheita.

– Tämä selitti osaltaan Dostojevskin ja **Leo Tolstoin** mahtiaseman. Sen sijaan esimerkiksi **Ivan Turgenev** kieltäytyi käsittelemästä kristillisiä kysymyksiä romaaneissaan ja siirtyi vapaampiin oloihin Ranskaan.

Hiltusen mukaan Suomessa kristillisyyden näkyminen erityisen selvästi 1800-luvun lopun ja 1900-luvun klassikkokirjailijoilla. Heistä näkyvimmit olivat **Minna Canth**, **Juhani Aho** ja **Mika Waltari**.

Hiltusen mielestä nykyään kristillisyyttä ei arvosteta suomalais-

sa kirjallisuudessa entiseen tapaan. Havainnollisesti käsitelty kristillinen aihe kiinnostaa kuitenkin suomalaislukijoita edelleen.

– Esimerkiksi **Pauliina Rauhalan** lestadiolaisista kirjoittamat romaanit ovat nousseet todelliseksi bestsellereiksi.

Suosituissa fantasiakirjallisuudessa on paljon samoja elementtejä kuin uskonnollisessa kirjallisuudessa. Niistä kenties tärkein on kuolemanjälkeinen elämä.

– Nykypäivänä monet fantasia-kirjailijat ottavat varsin myönteisen kannan kuoleman jälkeiseen elämään sepittäen siitä oman versionsa, tietokirjailija Hiltunen toteaa.

Elämästä

Vaikuttaminen on osa identiteettiäni

SIRPA KOIVISTO teksti
JOONAS HARTIKAINEN kuva

Olen **Anna Kaukonen**, 42 vuotta. Asun Säynätsalossa, jonne palasin takaisin kymmenen vuotta sitten. Olen eläkkeellä, sillä minulla on ollut parikymppisestä lähtien 70 prosentin invaliditeetti. Opiskelin aikanaan lähihoitajaksi ja olin aloittamassa vanhustyön opintoja, kun lääkäri ilmoitti, ettei kroppani kestä fyysisistä rasitusta. Opinnot oli pakko jättää kesken.

Työelämän ulkopuolelle jääminen oli aikanaan kova paikka, sillä olen aina halunnut tehdä oman

osani yhteiskunnan hyväksi. Vammani eivät näy päälle päin, vaikka joskus tuntuu, että niin olisi helpompaa. Olen kuitenkin aina avoimesti kertonut tilanteistani.

En osaa mieltää itseäni eläkeläiseksi. Ei minusta ole sohvalle makaamaan, sillä olen kasvanut siihen, että jotain pitää aina tehdä. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen on minun työtäni ja se on osa identiteettiäni. Toimin aktiivisesti puoluepolitiikassa ja olen varajäsenenä Jyväskylän kaupungin rakennelautakunnassa ja Säynätsalon alueseudun alueneuvos-

tossa. Seuraan tiiviisti kunnallispolitiikkaa, erityisesti kulttuuriasioita.

Eniten minua harmittaa, ettei Jyväskylässä ole vielä musiikkitaloa, vaikka meillä on kansainvälisesti arvostettu sinfoniaorkesteri. Pidän häpeäpilkuna myös sitä, että monien vanhojen arvokkaiden annetaan rapistua.

Kulunut koronakevät oli minulle vaikeaa aikaa, kun kaikki harrastukset ja muu toiminta yhtäkkiä loppuivat. Keski-ikäni ei juuri erottanut sunnuntaista, ja se kävi hermon päälle. Sairauteni vuoksi aihetta on yhä varovaisuuteen. Iloa

kaiken keskelle tuovat luonto, ystäväni lapset sekä omat karvakaverini, 16-vuotias koirani ja 9-vuotias kissani.

Harrastan neulomista, virkkäamista, askartelua, liikuntaa, marjastamista ja sienestämistä. Olen mukana Martoissa, luen paljon, kirjoitan runoja ja käyn kulttuuri-tapahtumissa. Olisi helpompi sanoa, mitä en harrasta.

Elämäni on ihan hyvää ja uskon siihen, että Luoja antaa sen, mitä tarvitsen. Minulla on ystäviä ja terveystäkin vielä jäljellä. Olen kiittollinen siitä, että minulla on asiat hyvin.

Anna Kaukonen joutui jäämään eläkkeelle jo parikymppisenä, mutta toimeentuloksi hän ei ole jäänyt. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen sekä monet harrastukset pitävät Kaukonen toimeliaana.